

Studiu de specialitate

Ce înseamnă pregătirea copilului pentru școală?

*Autor: prof. înv. primar Gulin Ioana
Școala Primară Brănești, Timiș*

Din punct de vedere psihologic, conceptul de pregătire pentru școală desemnează acel nivel de dezvoltare care asigură adaptarea optimă la nivelul școlar, al competențelor cognitive, motrice, socio – emoționale și de autonomie. Din punctul de vedere al unui părinte, de cele mai multe ori, acest concept se traduce în ajutorul dat copilului pentru debutul școlar cu deosebirea că părinții înțeleg prin acesta a-l învăța pe copil să scrie și să citească, să socotească și, de cele mai multe ori, să-i tot repete că intrând la școală, va deveni mare.

Pentru cadrele didactice, cu toate că știu că trecerea de la grădiniță la școală este marcată de înlocuirea motivației ludice cu cea de tip școlar, important rămâne faptul că la această vârstă forma predominantă de învățare este jocul, iar activitățile de învățare sistematică pot fi introduse încet folosindu-se curiozitatea vie și permanentă a unui copil de 5 – 7 ani.

Ce înseamnă însă a fi pregătit pentru școală sau ce ar trebui să însemne acest lucru – comun tuturor celor trei categorii amintite? Și totodată, ce înseamnă a nu fi pregătit pentru școală? Ce ar trebui să fie prioritar pentru părinți în pregătirea propriului copil și ce ar trebui să se urmărească în cei 3 – 4 ani de grădiniță?

Trebuie să ținem cont de competențele fundamentale care sunt necesare în pregătirea pentru școală. Competențele cognitive sunt cele care se referă la atenție, memorie, categorizare, limbaj, rezolvare de probleme. La vârsta de 5 – 7 ani copilul trebuie să ia contact în mod direct cu obiectul deoarece e singura cale prin care el capătă informația necesară operării cu relațiile dintre obiecte. Este vârsta la care copiii pot învăța multe, dar dacă învață mecanic, nu înseamnă neapărat că au și cunoașterea a ceea ce reproduc. Tot acum are loc și o schimbare la nivelul sensibilității: sensibilitatea tactilă se subordonează celei auditive și vizuale care devin prioritare în culegerea informațiilor.

O cunoaștere vizuală și auditivă prealabilă a obiectelor duce la recunoașterea tactilă mai rapidă a acestora. Intelectul este cel care vine și oferă posibilitatea desprinderii de stimulentele concrete care acționează direct asupra organelor de simț, iar de aici se poate merge pe drumul depășirii senzoriale – pe măsură ce intelectul obține o serie de restructurări importante.

Memoria are un caracter spontan și este în strânsă legătură cu dezvoltarea limbajului interior. În timp ce se dezvoltă coerența limbajului, caracterul său integrat și se face trecerea de la limbajul situativ la cel contextual, se dezvoltă și memoria mecanică, logica involuntară și voluntară.

Procesul creșterii atenției voluntare crește în același timp cu concentrarea și stabilitatea ei, iar pe măsură ce i se mărește volumul, capătă un caracter puternic activ și selectiv.

Competențele sociale au în vedere capacitatea copilului de-a stabili relații sociale adecvate.

Viața socială se dezvoltă nu numai cantitativ, dar și calitativ. Copilul începe să respecte regulile sociale și poate rezolva probleme ce apar în relațiile personale. Ierarhizarea motivelor, stăpânirea de sine – devin tot mai evidente.